

Boerderijnummer	3.2.170
Erfnaam	Erve Nijhuis
Oudste vermelding	1379
Afgebroken	ca 1863, was gelegen nabij erve JanNiehoes aan de Herikerweg

Historie boerderij

Het niet meer bestaande erve Nijhuis was gelegen op ca 50 m. noordelijk van het huidige erve JanNiehoes (3.2.180).

1379-1382. Dat Nijehuis beleend door Bruen van der Maet.

28-04-1394. Idem door Roeloff ter Maet.

1394-1419. Idem door Rodolphus (ter Maet) na de dood van zijn vader Roeloff ter Maet.

15-01-1419. Idem door Gherit van den Thye na opdracht door Roeloff ter Maet.

30-10-1433. Idem door Gert van Tije.

In 1475 (Schattingsregister) is Nijehuis desertum (=verlaten), so de richter sede. 2 s(child), Bruen van Laer. In het verpondingsregister van 1601 vinden we er 5 molder woeste grond; hoogstwaarschijnlijk een gevolg van plunderingen en vernielingen tijdens de heersende 80-jarige oorlog.

Later had het erve Nijhuis ook te lijden van de rooftochten van "Bommen Berend". In 1674 ontvingen de bewoners van Nijhuis voor de geleden schade door de "Munsterse oorlog" een vergoeding van 17 gulden.

In het vuurstedenregister van 1682 wordt Jan Nieuwhuys genoemd als eigenaar en gebruiker.

Het in 1711 opgestelde register van de 1000^e penning geeft voor "Nijhuys" een waarde aan van 750 gulden, waarbij wordt vermeld: *Nijhuys is halff affgedeylt, ¼ part aen Thijnck en ¼ part aen sijn halff broer tot Deventer getrouwt.*

Bij de volkstelling van 1748 wordt het erf onder "Boerschap Harrike" aangeduid als "Nijhuys plaatse" met bewoners de oude luiden Egbert en Berentjen, de jonge luiden Egbert en Hille met zoon Jan en een "varkenjongen" genaamd Harmen.

In 1752 wordt Egbert Nijhuis genoemd als (mede)eigenaar en gebruiker van het erve.

In 1753 laten Egbert en Berentjen Nijhuis hun testament opmaken. Zij testeren op langstlevende. Verder doen zij de gehele bouwerij over aan hun neef Egbert Lubbers (Egbert is een oom van Egbert) en vrouw Hilleken Wolberink (die reeds op Nijhuis inwoonden) met de paarden, beesten en inboedel. Bovendien ¼ part van erve Nijhuis en wel voornamelijk uyt redenen en motiven dat hij Egbert Lubbers en sijn vrouwe bereeds eenige jaeren bij hun in huis hebben gewoont en penningen in den boedel verschooten. Egbert zal de nog uitstaande schulden op zich nemen en voor de testateuren jaerlix bemesten en besaeyen de Jan ten Noevercamp, welke niet onder het Nijhuis behoort en hen in eeten, drank, huisvestinge en linnen onderhouden en voor haar een spint lien in den gaarden saeyen.

In 1757 verkopen Egbert Scholten en Berendjen Nijhuis, eigenaar zijnde voor 1/3 part, en de kinderen van wijlen Jan en Jenneken Leusman, een stuk bouwland, de Steenbree genaemt, groot 3 schepel gesaey, sijnde tiendbaar onder het erve Vruwink in den Stokkemer Esch gelegen, voor f 150,- aan Derk Brinkman en Jenneken Roesen. Over deze nu meerderjarige kinderen van Jan en Jenneken Leusman waren Egbert en Berendjen in 1739 als voogden aangesteld. Zij stemmen in met de verkoop; het zijn Hendrik Leusman, ook caverende voor zijn absente broer Derk Leusman, Hendrik Brinkman en vrouw Willemken Leusman en Hendrik Crooshoop en vrouw Hendrikjen Leusman.

In 1761 verkopen de erfgenamen van Jenneken Scholten voor f 200,- aan Egbert Nijhuis en Hilleken Wolberink hun aandeel in de geregte ¼ part van een hooyland, genaamt de Hag in het Reygers Slag, tusschen de hooylanden van Peterman en Plasman aan de Bolxbeeke in het Stokkemer Broek. In jan. 1762, wanneer de akte van verkoop wordt opgemaakt, blijkt Egbert inmiddels te zijn overleden. Hilleken leent daarom f 200,- van Janna Wegereef, de weduwe van Gerrit Roessen in het Carspel Goor wonende, met als onderpand het eerder gekochte hooyland.

In 1760 kopen Willem Matena en vrouw Gerritjen ten Hekhuis voor f 470,- het ¼ part van het plaatsjen Nijhuis. Zij kopen het van Harmen ten Tije en vrouw Aaltjen Lonink, van Jan ter Plegt en vrouw Hendrikjen Boesink en Grietjen te Daalwijk. Het Nijhuis zou volgens deze acte in 1708 aangekocht zijn door Gerrit en Grietjen te Daalwijk.

In 1765 koopt Jan ten Elsen en vrouw Free van 't Kwartier van Willem ten Heckhuis (=Matena) het Nijhuis plaatsjen voor f 1220,-.

Jan leent daarvoor f 600,- van predicant Silvester Diderick Meylink en vrouw Antonia Nijlant te Oldenzaal wonende.

Eén jaar later geeft Willem Matena aan dat hij weder heeft moeten terugnemen het Nijhuis, hetwelke hij verkocht hadde aan Jan ten Elsen, daar deze laatste niet magtig geweest is die beloofde coopenningen te bekomen en aan hem te betaelen.

Jan en Free gaan naar Elsen en stichten daar erve ten Elsen 5.2.050.

In 1766 geeft Hilleken Nijhuis aan dat sij bij testamentaire dispositie van Berentjen Nijhuis heeft aangeerft het ¼ part van het Nijhuis t.w.v. f 200,-.

In 1771 kopen Hermen Coelman en Jenneken Bussink van Willem Matena en Gerritjen Hekhuis het vrije en allodiale plaatsje Nijhuis, met uytzonderinge van het hooi- en weideland, gelegen tegens over de Scholte van Harke zijn huis, voor f 1200,-. De koop is inclusief een stuk bouland, genaamt de Halve Bolle, groot 2 spint land en een stuk bouwland groot 6 spint land, zijnde tiendbaar aan het St. Lebuini Klooster te Deventer en tenslotte nog een halve mudde lands, het Schrievers Stukke genaamt, gelegen tusschen het land van Jannink en Vrieling, hetwelke tiend onder het erve Euinks.

Harmen Koelmans leent daarom f 600,- van de eerder genoemde predicant Silvester Diederik Meilink. (Deze akte van geldlening bevindt zich in het archief van erve Lukas).

In 1790 leent weduwnaar Harmen Koelman of Nijhuis f 750,- van Gerrit Krabbenbos nu Lukes en vrouw Jenneken Lukes met als onderpand zijn plaatsjen Nijhuis en een mudde bouwland bij de landen van Derk Oings in den Leegen Kamp te Harke gelegen.

In 1798 lenen Hendrik Brinkmans en Janna Nijhuis f 170,- van Gerrit Poelink met als onderpand hun eigendommelijke 2 parcellen hooyland het eene van de weduwe J. ter Hofsten aangekocht en het andere van de wed. van Harmen ten Zijthoff & zoon aangekocht, beide onder Harke gelegen aan 't Agerste Slag.

Bij de veetelling van 1811 waren er op Nijhuis 4 runderen en 1 paard.

In 1832 was landbouwer Albert Jan Willems de eigenaar. Hij bezat toen ca 3,8 hectare grond, meest bouwland. In 1837 werd Egbert de Groot uit Vriezenveen bezitter en daarna Moritz Lobstein uit Borculo; de familie de Groot bleef evenwel vruchtgebruiker. Circa 1854 werd het bezit overgedragen aan bakker H. van Duuren uit Goor. Het huisperceel ging omstreeks 1862 over naar de buurlui "JanNiehoes": het kwam op naam van Berend Hendrik Scholte in 't Hoff en consorten. Ongeveer in hetzelfde jaar lieten deze de boerderij Nijhuis afbreken.

Bewoners:

► Eerstbekende bewoner van Nijhuis was Hermen Nijhuis. Hij had 2 zonen: Jan Nijhuis (of Nieuwhuis) die in 1682 genoemd wordt als hoofdeigenaar van het erve en in 1685 trouwde met de weduwe Eefse Tijning (of ten Thije) van de Thije (3.2.050) en Teunis Nijhuis die in 1682 huwde met de weduwe Jenneken Vinckers (†1711), dochter van Sweer Vinckers van Vinkert (3.2.160).

► Een aantal jaren later woonde op dit erf Esken Nijhuis (†1707), mogelijk een (half)broer van bovengemelde Hermen, die 1 dochter Berendjen Nijhuis (†1766) had. Zij werd opvolgster.

► Berendjen Nijhuis trouwde in 1714 met Hermen Wilbers van Groot Wilbers (3.2.070). Het stel kreeg op Nijhuis 3 kinderen: Jan (*1715), Hendrick (*1716) en Esken Nijhuis (*1721). Na het overlijden van Hermen hertrouwde Berendjen Nijhuis met Egbert Scholten of Hungering (*ca 1679), weduwnaar van Aeltjen Sweering op de Schoolte (3.2.190). Uit dit huwelijk werden geen kinderen geboren.

► In 1748 zijn de bewoners de "oude luiden" Egbert Scholten en Berendjen Nijhuis. Inwonend zijn dan de "jonge luiden" Egbert Lubbers en Hilleken Wolberink, die omstreeks 1744 waren getrouwd. "Jonge" Egbert (1705-1760) was afkomstig van Lubbers in Stokkum (Stokkum 2.2.200) en Hilleken of Hille (*1718) was geboren op Wolberink eveneens in Stokkum (Stokkum 2.1.190); zij was het nichtje van de "oude" Egbert Scholten (of Hungerink). Egbert en Hille kregen 2 zonen: Jan Nijhuis (*ca1746), die in 1773 zou trouwen met Berendina Hofmans / Stokkers / Truitmans en zou gaan boeren op het vlakbij gestichte Jan Niehoes (3.2.180) en Hendrik Nijhuis (1750-ca1807), die in 1788 trouwde met de weduwe Janna Dijkink (1756-1822) op Klein Wannink (Stokkum 2.2.030) .

► Toen Egbert Lubbers of Nijhuis in 1760 overleed, waren zijn kinderen nog te jong om de boerderij voort te zetten. In 1765 kwamen toen inwonen Jan ten Elsen en zijn vrouw Free van 't Kwartier. Zij waren in dat jaar eigenaar geworden van een deel van het erve Nijhuis door koop van de vorige bezitter Willem Matena. Zij konden echter uiteindelijk de “cooppeningen” niet opbrengen, zodat het deel in 1766 teruggenomen moest worden door Matena. Jan en Free vertrokken naar Elsen, alwaar zij een nieuw huis, het huidige Klein Teeselink aan de Lentfersweg stichtten.

► Harmen Koelmans werd de volgende bewoner (en eigenaar) van Nijhuis. Harmen (*ca1736), afkomstig van Koelert (3.3.150) trouwde in 1771 met Jenneken Bussink (ca1747-1791) van Bussink in de Dijkerhoek (Markelo buitengebied 1.2.470) en vestigde zich in hetzelfde jaar op de boerderij. Ongeveer te zelfdertijd vertrok Jan Nijhuis naar het nieuw gestichte JanNiehoes (3.2.180). Harmen Koelmans en Jenneken Bussink kregen op Nijhuis 6 kinderen: Janna Nijhuis of Koelmans (1772-1837) die op Nijhuis bleef wonen, Hendrik Koelmans (1776-1820) die boerwerker werd en ongehuwd op Nijhuis bleef wonen, Harmina Koelmans (*1778), Hendrica Koelmans (*1780) die jong overleed, (weer) Hendrica (*1782) en tenslotte Jenneken Koelmans (*1785).

► Na het overlijden van Harmen Koelmans en zijn vrouw Jenneken Bussink (†1791) kwam daghuurder en “karman” Hendrick Reinds (1758-1820), zoon van Jan Brinkmans op Reinds (Leusmanweg, Markelo 1.3.150), op erve Nijhuis inwonen. Hij was in 1789 getrouwd met Hendrika Vasters of Pasop (1766-1843) van Vasters aan Pasop op de Holter Borkeld. Uit dit huwelijk werden onder meer geboren: Jan Hendrik Reinds (1789-1858), nog geboren op Pasop, die in 1811 werd opgeroepen voor het leger van Napoleon, in 1818 te Goor trouwde met de weduwe Hendrika Koldendijk (ca1771-1841) en op de Bute in het Beukenlaantje in Beusbergen (2.4.160) ging wonen, Jan Reinds (1791-1828) geboren op Nijhuis, die in 1820 trouwde met Geertruid Vennebekken (1792-1841) geboren op Vennebekken in Beusbergen (2.4.220) en Hermen Reinds (1794-1847) eveneens op Nijhuis geboren, die in 1836 trouwde met de weduwe Hendrika Dikkers uit Holten en naar Gorssel verhuisde. Omstreeks 1795/1796 vertrok het gezin Hendrick Reinds van Nijhuis. Na nog op enkele plaatsen gewoond te hebben (o.a. op Potplas 3.3.320), vestigde het gezin zich omstreeks 1808 op Reinds aan de Rijssenseweg (3.3.360). Na het vertrek van Nijhuis werden in het gezin nog 3 kinderen geboren.

Omstreeks 1795 trouwde Harmen Koelmans' dochter Janna Nijhuis of Koelmans (1772-1837) met Hendrik Reinds of Brinkmans (1764-1817) halfbroer van de hiervoor genoemde Hendrick Reinds. Het paar kreeg op Nijhuis 5 kinderen.

Dochter Fennigjen Reinds (1797-1862) trouwde in 1828 met de weduwnaar Derk Knopers (1792-1838) geboren op Stoevelman (3.1.280); het stel ging wonen ging op de Plegt (3.2.060); Fennigjen hertrouwde in 1839 met de weduwnaar Gerrit Regterschot (1792-1860) uit Kerspel Goor. Dochter Jennigjen Reinds, geboren in 1799 en gestorven in 1871, werd opvolgster op Nijhuis. Hermina Reinds (1803-1868) huwde in 1838 met de weduwnaar Gerrit Jan Kempers (1806-1856), dagloner, die in die tijd erve Kempers (3.3.230) in de Pothoek stichtte. Jan Reinds werd geboren in 1805; hij trouwde in 1849 in Gorssel met Alberdina Braakman. De jongste zoon Jan Hendrik Reinds, geboren in 1810 en overleden in 1877, trouwde in 1840 met Johanna Boswinkel (1815-1871), geboren op Koldendijk / de Klomp (3.1.190) als dochter van Tone Boswinkel en Gerridina Volberink. Dit paar woonde o.a. op KooyJan (3.3.220) waarna Jan Hendrik omstreeks 1855 op de Brummelaar een schaddenhut stichtte, wat later erve de Wunner zou worden (Markelo buitengebied 1.5.200).

► Opvolgster Jennigjen Reinds trouwde in 1817 op 17-jarige leeftijd te Goor met Willem Albertsen of Aanstoot (*1785), geboren te Holten (Look) als zoon van Arend Albersen. Het stel woonde op Nijhuis tot omstreeks 1857. Uit dit huwelijk werden op Nijhuis 10 kinderen geboren. Dochter Janna Albertsen werd geboren in 1818. Zij trouwde in 1848 met “boerwerker” Jan Slots (1823-1887), zoon van Harmen Slots te Holten; Jan Slots woonde in die tijd als knecht in op erve Eeftink in Elsen. Janna woonde eerst nog op Nijhuis waarna het gezin in 1854 naar Laren vertrok. Jan Slots is in 1887 overleden op erve Slot in de Stoevelaarshoek (3.1.340). Zoon Hendrik Jan Albertsen (1821-1853), die calicotwever werd, trouwde in 1853 met calicotweefster Hendrika Knopers (*1825) van erve de Moes (3.3.390) en ging naderhand wonen in het Markelosebroek op een door hem in 1857 gesticht huisje op de plaats later aangeduid als de Reet (Rietdijk, Markelo buitengebied 1.6.150). Arendina Albertsen werd geboren in 1824; zij overleed in 1861. Zoon Jan Hendrik kwam in 1826; hij overleed echter jong in 1828. Jenneken en Frederik Jan Albertsen werden respectievelijk geboren in 1828 en 1830; laatstgenoemde was omstreeks 1860 knecht op Pool (3.2.130). In 1833 werd zoon (weer) Jan Hendrik geboren; hij werd dagloner en bleef ongehuwd en overleed in 1893 in Stokkum. Dochter Aaltjen Albertsen (1837-1902) zou in 1871 trouwen met de weduwnaar Gerrit Hendrik Potman (1833-1889), geboren in Diepenheim als zoon van Albert Potmans en Geertrui Stegeman; Aaltje en Gerrit Hendrik zijn overleden in Stokkum op Potman (verdwenen). Zoon Gerrit Jan geboren in 1840 werd boerwerker; hij overleed

nog jong in 1860 in het “Markelerbroek”. Gerrit Hendrik tenslotte werd geboren in 1844; hij vertrok in 1867 naar Laren en huwde aldaar in 1881 met Kristina Grada Nieteman uit Gorssel. Omstreeks 1857 vertrok de familie Albertsen van Nijhuis. De ouders Willem en Jennigjen en de kinderen Arendina, Aaltje en Gerrit Hendrik gingen met zoon Jan Hendrik en schoondochter Hendrika mee naar de Reet.

► Uit het huwelijk van Janna Albertsen en Jan Slots (die in 1854 naar Laren zouden vertrekken) werd in 1849 op Nijhuis zoon Willem Slots geboren. Deze trouwde in 1871 in Laren met Grada Johanna Nijenhuis en hertrouwde in 1884 eveneens in Laren met Geertjen Beltman. Zoals aangegeven bleven Hendrik Jan Albertsen en zijn vrouw Hendrika Knopers tot ca 1857 op Nijhuis. Toen vertrokken zij naar “de Reet” in het Markelosebroek. Hendrik Jan en Hendrika kregen op Nijhuis 3 kinderen die evenwel alle zeer jong overleden: Jenneken (1853-1854) overleed in Herike, Jan Willem (1856-1857) en (weer) Jan Willem (1857-1857) overleden beiden in het Markelose broek. Aldaar kreeg het stel nog 2 kinderen die ook jong overleden.

► Van omstreeks 1854 tot ca 1861 woonde vermoedelijk het paar Willem ten Elsen en Maria Elisabeth Fisscher op Nijhuis. In 1861 ging dit stel op Kooijman (3.2.220) wonen. Willem, metselaar, was geboren in 1822 in Haaksbergen, Maria werd in 1827 in Hengelo (Ov.) geboren. Zij trouwden in 1852 in Markelo en kregen drie kinderen: Arnoldus (*1856), Hendrikus (*1860) en de later op “Kooijman” geboren Anna Maria (*1863). Het gezin Ten Elsen is in 1863 vertrokken naar Hengelo. Na het vertrek van de laatste bewoners werd toen de boerderij Nijhuis afgebroken.